

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. april 2011

HØRINGSSVAR

EU's politik for offentlige indkøb

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges regeringens høringssvar vedrørende Kommissionens grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb.

Lene Espersen

Internal Market and Services DG,
Unit C3 - Formulation and enforcement of public procurement law III
European Commission, SPA2, B-1049 Brussels
Belgium
E-mail: MARKT-CONSULT-PP-REFORM@ec.europa.eu

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

Høringssvar til Kommissionens grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb

Generelle bemærkninger

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Dette bør sikres blandt andet gennem enkle, fleksible og effektive indkøbsprocedurer, der sikrer en høj grad af konkurrence om den offentlige kontrakt. Samtidig skal der på relevante områder være mulighed for at købe innovative produkter og tjenesteydelser. Et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb er derfor, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres.

Det eksisterende regelsæt er kompliceret og administrativt byrdefuldt, så selv helt almindelige indkøb kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Der bør generelt være færre og mindre tunge administrative regler. Konkret foreslår den danske regering, at en række bestemmelser udgår.

Det er endvidere den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

Den danske regering er positiv over for, at der fortsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljøbeskyttelse og social ansvarlighed i forbindelse med offentlige indkøb.

Specifikke bemærkninger

DEL 1: HVAD HANDLER REGLER OM OFFENTLIGE INDKØB OM?

1. Mener De, at anvendelsesområdet for direktiverne om offentlige indkøb skal begrænses til indkøbsaktiviteter? Bør en sådan begrænsning blot kodificere kriteriet om umiddelbar økonomisk fordel som udviklet af Domstolen, eller bør den medføre yderligere/alternative betingelser og begreber?

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

oem@oem.dk

www.oem.dk

Den danske regering mener ikke, at anvendelsesområdet for direktiverne bør begrænses til rene indkøbsaktiviteter. Udbudsreglerne bør finde anvendelse på indgåelsen af alle offentlige kontrakter, der indebærer et gensidigt bebyrdende aftaleforhold. Der ønskes ydermere ikke nogen yderligere kodificering af direktivernes anvendelsesområde, idet reglerne ønskes bevaret så enkle som muligt.

2. Mener De, at anvendelsesområdets nuværende struktur med en opdeling i bygge- og anlægskontrakter og vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter er relevant? Hvis ikke, hvilken alternativ struktur foreslår De da?

Den danske regering ser ingen grund til at ændre på den nuværende opdeling i bygge- og anlægskontrakter og vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter. Disse tre kategorier af kontrakttydelser har hver især særlige karakteristika, som fordrer en forskellig behandling.

3. Mener De, at definitionen af "bygge- og anlægskontrakter" bør revideres og forenkles? Vil De i så fald foreslå at undlade henvisningen til en særlig liste i et bilag til direktivet? Hvilke elementer vil De foreslå, at definitionen skal indeholde?

Den danske regering er ikke bekendt med praktiske problemer i forhold til definitionen af bygge- og anlægskontrakter. Der ønskes derfor ikke foretaget ændringer af denne definition.

4. Mener De, at sondringen mellem A- og B-tjenesteydelser bør revideres?

5. Mener De, at direktiverne om offentlige indkøb skal gælde for alle tjenesteydelser, eventuelt på grundlag af en mere fleksibel standardordning? Hvis ikke, angiv da venligst de tjenesteydelser, som fortsat bør følge den aktuelle ordning for B-tjenesteydelser, og begrundelsen herfor.

Den danske regering vurderer, at der fortsat er tjenesteydelser, som ikke egner sig til at følge udbudsdirektivets detaljerede procedureregler – fx sundhedsydelserne. Fra dansk side vurderes det som en hensigtsmæssig forenkling, at definitionen mellem bilag II A- og B-tjenesteydelser justeres, så reglerne fremadrettet alene definerer A-tjenesteydelser, således at de omfattes af direktivet, mens øvrige tjenesteydelser (B-tjenesteydelser) ikke omfattes af udbudsreglernes procedurekrav, men alene af EU-traktatens principper om fx gennemsigtighed, såfremt kontrakten har grænseoverskridende interesse. Dette vil skabe en administrativ forenkling hos ordregivende myndigheder.

Den danske regering mener, at B-tjenesteydelser fortsat ikke er egnet til at følge direktivets detaljerede regler. Derimod bør overvejes, om visse af tjenesteydelserne i bilag II A kan overføres til bilag II B, idet disse vurde-

res at have ingen eller begrænset grænseoverskridende interesse. Dette vil skabe en administrativ forenkling hos ordregivende myndigheder.

6. Ville De anbefale, at tærsklerne for anvendelse af EU's direktiver hæves til trods for, at dette på internationalt plan vil medføre ovennævnte konsekvenser?

Den danske regering anbefaler som en forenkling, at tærsklerne for anvendelse af EU's direktiver hæves betydeligt for at mindske de administrative byrder, idet flere udbud derved vil kunne være omfattet af nationale udbudsprocedurer, der kan være administrativt mindre byrdefulde. Der er behov for, at direktiverne i højere grad fokuserer på effektivitet og minimering af transaktionsomkostninger.

Det foreslås i denne forbindelse, at tærskelværdierne for vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter i udbudsdirektivet hæves. Såfremt regulering af forsyningsvirksomheder opretholdes bør tærskelværdierne ligeledes hæves. Af hensyn til enkelhed bør tærskelværdier i givet fald være ens – fx EUR 500.000. En øget tærskelværdi vil sænke de administrative omkostninger for både ordre- og tilbudsgivere, samtidig med, at reglerne bliver mere enkle og gennemskuelige.

7. Mener De, at de eksisterende bestemmelser om kontrakter, som ikke er omfattet af direktivet, er hensigtsmæssige? Mener De, at det relevante afsnit bør omstruktureres, eller at individuelle udelukkelse skal præciseres?

8. Mener De, at visse udelukkelse skal afskaffes, genovervejes eller opdateres? Hvis ja, hvilke? Hvad foreslår De?

Den danske regering mener, at der ikke er behov for en omstrukturering. Den danske regering mener dog, at det bør præciseres, hvilke tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling, der ikke er omfattet af udbudsdirektivet. Herudover bør definitionen af tjenesteydelseskoncessioner i artikel 1, stk. 4, som der henvises til i artikel 17, præciseres i henhold til den praksis, som EU-Domstolen har udviklet. Herudover bør undtagelsen i udbudsdirektivets artikel 18 præciseres.

9. Mener De, at den nuværende fremgangsmåde med at definere offentlige indkøbere er hensigtsmæssig? Mener De navnlig, at begrebet "offentligretlige organer" bør præciseres og opdateres i lyset af Domstolens retspraksis? Hvis ja, hvilken type opdatering vil De mene var hensigtsmæssig?

Det er den danske regerings indtryk, at der ikke er behov for præcisering og opdatering af begrebet offentligretlige organer. Dog bør det overvejes, at gøre begrebet offentligretligt organ mere statisk, således at der ikke løbende skal foretages en vurdering af, hvorvidt man er omfattet af begre-

bet. En mulighed kunne være, at en vurdering af, om en ordregiver er et offentligretlig organ, kan gælde i fx en to-årig periode.

10. Mener De, at der fortsat er behov for EU-regler om offentlige indkøb med hensyn til disse sektorer? Begrund venligst Deres svar.

10.1. Hvis ja: Bør visse sektorer, som i dag er omfattet, udelukkes, eller bør andre sektorer omvendt underlægges bestemmelserne? Forklar venligst, hvilke sektorer der skal omfattes, og begrund Deres svar.

11. Direktivets anvendelsesområde er i øjeblikket defineret med udgangspunkt i de aktiviteter, som de berørte virksomheder udøver, deres juridiske status (offentlig eller privat) samt, hvis de er private, hvorvidt der findes særlige eller eksklusive rettigheder. Mener De, at disse kriterier er relevante, eller bør der anvendes andre kriterier? Begrund venligst Deres svar.

Den danske regering finder, at Kommissionen bør analysere evt. fordele og ulemper ved at undtage forsyningsvirksomheder fra udbudsreglerne da det vurderes, at disse virksomheders profitorientering muligvis kan være tilstrækkelig til at sikre, at deres indkøb vil være bedst til prisen. En evt. undtagelse vil indebære en ophævelse af forsyningsvirksomhedsdirektivet.

12. Kan private virksomheders profitorientering eller forretningsmoral antages at være tilstrækkelig til at garantere disse virksomheders objektive og retfærdige indkøb (selv om de opererer på grundlag af særlige eller eksklusive rettigheder)?

13. Er den gældende bestemmelse i direktivets artikel 30 en effektiv metode til at tilpasse direktivets anvendelsesområde til de skiftende regulerings- og konkurrencemønstre på de relevante (nationale og sektorielle) markeder?

Det er den danske regerings opfattelse, at private virksomheders profitorientering er tilstrækkelige til at garantere virksomhedernes objektive og retfærdige indkøb, selvom de opererer på grundlag af særlige eller eksklusive rettigheder.

DEL 2: BEDRE VÆRKTØJER FOR ORDREGIVENDE MYNDIGHEDER

14. Mener De, at det nuværende detaljeringsniveau i EU's regler om offentlige indkøb er hensigtsmæssigt? Hvis ikke, er reglerne da for detaljerede, eller ikke tilstrækkeligt detaljerede?

Den danske regering opfordrer Kommissionen til at forenkle de nuværende regler om offentlige indkøb. Det eksisterende regelsæt er kompliceret og administrativt byrdefuldt, så selv helt almindelige udbud kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Derfor bør der generelt være

færre regler. Konkret foreslår den danske regering, at følgende artikler udgår af udbudsdirektivet:

Artikel 1, stk. 12 (definition af skriftlighed):

Definitionen af, hvad der forstås ved "skriftligt" forekommer overflødig som følge af den elektroniske udvikling. Bestemmelsen har haft til formål at sikre, at information lagret/overført ved elektroniske midler betragtes som "skriftligt". Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsen udgår.

Artikel 1, stk. 13 (definition af "elektronisk middel"):

Den innovative udvikling i samfundet inden for informationsteknologi skaber risiko for, at definitionen af 'elektronisk middel' forældes. Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsen udgår.

Artikel 1, stk. 15, litra a, b og d (Definition af "offentligt telenet", "nettermineringspunkter" og "offentlige teletjenester"):

Definitionerne af henholdsvis "offentligt telenet", "nettermineringspunkter" og "teletjenester" forekommer overflødige og eksisterer primært pga. udbudsdirektivets undtagelsesbestemmelse om telekommunikationsområdet, jf. art. 13. Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsen udgår.

Artikel 1, stk. 15, litra c (definition af "offentlige teletjenester"):

Definitionen af 'offentlige teletjenester' er uden praktisk relevans, som følge af liberaliseringen af telesektoren og synes overflødig, da begrebet ikke anvendes i direktivet. Bestemmelsen bør derfor udgå.

Artikel 6 (om fortrolighed):

Bestemmelsen om fortrolighed er reelt uden selvstændigt indhold, da sager om aktindsigt, herunder adgang til at undtage oplysninger som følge af fortrolighed, afgøres efter national lovgivning. Bestemmelsen bør derfor udgå.

Artikel 12, 2. afsnit (bestemmelse vedr. posttjenester):

Bestemmelsen er uden praktisk relevans, da adgangen til at udsætte implementeringen af forsyningsvirksomhedsdirektivet vedr. posttjenester, jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets art. 71, stk. 1, 2. afsnit, er udløbet.

Artikel 25 (om angivelse af hvilke dele af en kontrakt, der gives i underentreprise):

Den danske regering finder, at udbudsdirektiverne bør indeholde færre regler. Ordregiverens eventuelle krav til tilbudsgiveren om at angive, hvorvidt visse dele af en kontrakt gives i underentreprise bør alene vurderes ud fra EUF-traktatens almindelige principper om bl.a. gennemsigtighed og ligebehandling. Bestemmelsen bør derfor udgå.

Artikel 34 (særlige regler vedrørende socialt boligbyggeri):

Der er tale om en undtagelsesbestemmelse, hvorefter en ikke nærmere defineret udbudsprocedure kan gennemføres under visse omstændigheder. Bestemmelsens anvendelsesområde giver anledning til betydelig uklarhed, og anvendes ikke videre i praksis. Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsen udgår.

Artikel 40, stk. 5, litra d (ordregivers opfordringer):

Bestemmelsens henvisning til art. 44, 47 og 49 er uklar. Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsens henvisninger til de nævnte artikler udelades.

Artikel 42 (regler for kommunikation):

Bestemmelsen indeholder en unødigt detaljeret regulering af, hvorledes kommunikation bør gennemføres. Af hensynet til regelforenkling foreslås det, at bestemmelsen udgår.

Artikel 43 (rapporternes indhold):

Bestemmelsen indeholder en forpligtelse til, at de ordregivende myndigheder udarbejder en rapport for hver kontrakt, rammeaftale eller dynamiske indkøbssystem der indgås. Det er den danske regerings holdning, at klagesystemet er tilstrækkeligt til at sikre overholdelsen af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, samt udbudsdirektivets specifikke procedureregler. Artiklen udgør således en unødvendig administrativ byrde, som den danske regering foreslår, at Kommissionen udelader fra direktivet.

Artikel 45 (udelukkelse pga. personlige forhold):

Anvendelse af bestemmelsen om, hvilke personlige forhold hos ansøgeren eller tilbudsgiveren, der kan eller skal medføre udelukkelse, er uklar, og der er tvivl om anvendelsen og efterlevelsen i praksis. Det bør, under iagttagelse af Traktatens almindelige principper, være ordregivers beslutning, hvilke forhold, der skal medføre udelukkelse. Eventuelle krav bør være et nationalt anliggende, såfremt disse ikke strider mod EU-retten. Bestemmelsen bør derfor udgå.

Artikel 52 (officielle lister over godkendte aktører):

Bestemmelsen giver bl.a. hjemmel til at medlemsstater indfører lister over godkendte aktører. Danmark har ikke udnyttet denne hjemmel. Endvidere er bestemmelsen knyttet til art. 45. Af hensyn til regelforenkling foreslås det, at reglerne om officielle lister udgår.

Artikel 56-65 (om koncessioner på offentlige bygge- og anlægsarbejder):

Bestemmelserne vedrørende koncessioner på offentlige bygge- og anlægsarbejder foreslås udeladt fra udbudsdirektivet, idet reglerne bør inkorporeres i Kommissionens kommende initiativ om tjenesteydelseskoncessioner.

Artikel 68, litra a, 2. afsnit:

Bestemmelsen er uden praktisk relevans, da adgangen til at udsætte implementeringen af forsyningsvirksomhedsdirektivet vedr. posttjenester, jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets art. 71, stk. 1, 2. afsnit, er udløbet.

Artikel 75-76:

Medlemsstaternes indsamling af data til brug for de statistiske opgørelser er et vigtigt redskab i monitoreringen af offentlige indkøb såvel på national, som på EU-plan. Indsamlingen af data foregår dog vidt forskelligt i de respektive medlemslande med risiko for, at data fra de forskellige medlemsstater bliver usammenlignelige.

Kommissionen gennemfører allerede i dag beregninger for de enkelte medlemsstater. Statistikforpligtelsen for medlemsstaterne forekommer derfor som en overflødig administrativ byrde.

En centralisering af oplysningsforpligtelserne i TED vil i stedet skabe det nødvendige overblik over EU-udbud. Det foreslås derfor, at udarbejdelse af statistiske opgørelser koordineres af Kommissionen i forbindelse med varetagelsen af TED-databasen. Bestemmelserne om medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til indberetning af statistiske oplysninger foreslås derfor udeladt fra direktivet.

Den danske regering mener endvidere, at Kommissionen bør analysere evt. fordele og ulemper ved at undtage forsyningsvirksomheder fra udbudsreglerne, da det vurderes at disse virksomheders profitorientering muligvis kan være tilstrækkelig til at sikre, at deres indkøb vil være bedst til prisen.

15. Mener De, at procedurerne i de gældende direktiver giver de ordregivende myndigheder mulighed for at skabe det bedst mulige indkøbsresultat? Hvis ikke: Hvordan bør procedurerne forbedres for at lette den administrative byrde/reducere transaktionsomkostningerne og varigheden af procedurerne og samtidig garantere, at de ordregivende myndigheder får mest valuta for pengene?

Det er den danske regerings holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Dette sikres gennem enkle, fleksible og effektive indkøbsprocedurer, der sikrer en høj grad af konkurrence mellem relevante leverandører.

Kommissionen opfordres derfor til i udbudsdirektivet at præcisere og udvide parternes ret til dialog mellem ansøgere, tilbuds- og ordregivere både før, under og efter udbudsprocessen. Derudover bør adgangen til at anvende procedurerne konkurrencepræget dialog og udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse udvides. Samtidig mener den danske regering, at reglerne om rammeaftale bør indeholde større fleksibilitet, og peger på særlige omstændigheder, hvor udbudsprocessen kan lettes.

Den danske regerings holdning præciseres i det følgende:

Dialog om oplysninger om virksomhederne o. lign.

Der bør gives større mulighed for at gennemføre dialog mellem på den ene side ordregivere og på den anden side med ansøgere/tilbudsgivere om indholdet af deres ansøgninger/tilbud. Dialogen bør også kunne omfatte virksomhedsforhold som fx virksomhedens økonomiske, finansielle og tekniske formåen, særligt når det angår faktisk konstaterbare og dokumenterbare forhold. Dette vil føre til bedre og billigere indkøb for den ordregivende myndighed.

En øget dialog bør således kunne ske med henblik på at uddybe eller præcisere de oplysninger, som ordregiver har modtaget. Ligeledes bør en øget dialog kunne ske med henblik på at supplere oplysningerne med de oplysninger om virksomheden, der med rimelighed har været entydigt tilgængelig på udbudstidspunktet.

Endelig bør direktivet eksplicit fremhæve adgangen til dialog om løsnin-ger, der er egnet til at imødekomme ordregivers behov til anskaffelsen inden udbuddet igangsættes. Det vil øge mulighederne for at sikre effektive offentlige indkøb.

Konkurrencepræget dialog/udbud efter forhandling efter bekendtgørelse

Den danske regering anbefaler, at ordregiverne får videre adgang til at anvende procedurerne ”udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse” og ”konkurrencepræget dialog”. Det vil understøtte, at ordregivende myndigheder får større mulighed for at drøfte deres behov, og dermed bedre kan indkøbe de rette varer og tjenesteydelser bedst og billigst muligt. En mulighed for at lette adgangen til udbud efter forhandling er at indføre samme valgfrihed for brug af proceduren for ordregivere i udbudsdirektivet, som kendes fra forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Brug af rammeaftaler.

Den danske regering finder, at reglerne om rammeaftaler klargøres og gøres mere fleksible, fx ved at tillade at der frit kan vælges mellem direkte tildeling og miniudbud i en rammeaftale.

Herudover foreslår den danske regering en ny model for offentlige indkøb, der skal gøre det muligt at kombinere fordelene ved både dynamiske indkøbssystemer og rammeaftaler. Disse ’dynamiske rammeaftaler’ skal give mulighed for at indgå rammeaftaler, der er åbne for deltagelse af alle økonomiske aktører, der indsender et vejledende tilbud med henblik på optagelse i rammeaftalen. Herudover skal det være muligt for de økonomiske operatører til enhver tid at forbedre deres tilbud, forudsat de stadig er i overensstemmelse med udbudsbetingelserne for den dynamiske rammeaftale. En dynamisk rammeaftale vil udelukkende være forenelig med miniudbud.

Særlige omstændigheder, hvor udbudsprocessen kan lattes

Den danske regering mener, at der skal være bedre mulighed at vælge en ny leverandør uden nyt udbud, hvis kontrakten ophører før tid. Hvis en leverandør efter tildeling fx trækker sig eller går konkurs, kunne der eksempelvis være mulighed for – og ikke pligt til – at vælge den næstbedste tilbudsgiver. Derved undgås en ny tids- og ressourcekrævende udbudsrunde.

I tilfælde af manglende konkurrence – fx pga. for få konditionsmæssige tilbud, kan det overvejes at give mulighed for at lade tilbudsrunderne gå om uden fornyet prækvalifikation.

16. Kan De forestille Dem andre typer af procedurer, som ikke findes i de gældende direktiver, og som efter Deres mening kan øge omkostningseffektiviteten af offentlige indkøbsprocedurer?

Den danske regering er positiv over for at indføre kvalifikationssystemer i udbudsdirektivet, som kendes fra forsyningsvirksomhedsdirektivet. Indførelsen af kvalifikationssystemer vil medføre store administrative besparelser for både ordre- og tilbudsgivere i forhold til eksisterende regler vedrørende prækvalifikation.

17. Mener De, at de procedurer og redskaber, som er indeholdt i direktiverne til opfyldelse af særlige behov og til fremme af privat deltagelse i offentlige investeringer gennem offentlig-private partnerskaber (f.eks. dynamiske indkøbssystemer, konkurrencepræget dialog, elektroniske auktioner, projektkonkurrencer), bør bevares i deres nuværende form, ændres (hvis ja, hvordan) eller afskaffes?

Den danske regering anbefaler, at ordregivende myndigheder får videre adgang til at anvende proceduren ”udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse” og ”konkurrencepræget dialog”. Det vil understøtte, at ordregivende myndigheder får større mulighed for at drøfte deres behov, og dermed bedre kan indkøbe de rette varer og tjenesteydelser bedst og billigst muligt. En mulighed for at lette adgangen til udbud efter forhandling er at indføre samme valgfrihed for brug af proceduren for ordregivere i udbudsdirektivet, som kendes fra forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Den danske regering mener endvidere, at proceduren konkurrencepræget dialog bør forenkles med henblik på at lette de administrative byrder for såvel ordregivere som ansøgere/tilbudsgivere.

18. På grundlag af Deres erfaring med anvendelse af hasteproceduren i 2009 og 2010 ville De da anbefale en generalisering af muligheden for at afkorte tidsfristerne under visse omstændigheder? Ville dette efter Deres mening være muligt uden at sætte kvaliteten af tilbuddene over styr?

Den danske regering finder ikke behov for en generalisering af muligheden for at afkorte tidsfristerne under visse omstændigheder.

19. Ville De støtte flere forhandlinger i offentlige indkøbsprocedurer og/eller en generalisering af anvendelsen af udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse?

Kommissionen opfordres til at præcisere og udvide parternes ret til dialog mellem ansøgere, tilbuds- og ordregivere både før, under og efter udbudsprocessen.

Den danske regering anbefaler, at ordregiverne myndigheder får videre adgang til at anvende proceduren ”udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse”. Det vil understøtte, at ordregivende myndigheder får større mulighed for at drøfte deres behov, og dermed bedre kan indkøbe de rette varer og tjenesteydelser bedst og billigst muligt. En mulighed for at lette adgangen til udbud efter forhandling er at indføre samme valgfrihed for brug af proceduren for ordregivere i udbudsdirektivet, som kendes fra forsyningsvirksomhedsdirektivet.

20. Mener De i sidstnævnte tilfælde, at dette bør være en mulighed for alle typer af kontrakter/alle typer af ordregivende myndigheder eller kun under visse omstændigheder?

Den danske regering mener, at anvendelsen af udbud med forhandling bør være tilfældet for alle typer af kontrakter og alle typer af ordregivende myndigheder. Dog mener den danske regering, at et kriterium for anvendelse af forhandlingsproceduren er, at der udføres en prækvalifikation blandt ansøgere med henblik udvælgelse af sine forhandlingspartnere.

21. Er De enig i, at generaliseret anvendelse af udbud med forhandling kan indebære en risiko for misbrug/forskelsbehandling? Ud over de beskyttelsesforanstaltninger, som allerede findes i direktiverne for udbud med forhandling, ville det da være nødvendigt med yderligere beskyttelsesforanstaltninger vedrørende gennemsigtighed og ikke-forskelsbehandling for at kompensere for et højere niveau af skønsbeføjelser? Hvis ja, hvilke yderligere beskyttelsesforanstaltninger kunne De da forestille Dem?

Generaliseret anvendelse af udbud med forhandling kan i princippet indebære en risiko for misbrug og forskelsbehandling. Den danske regering mener dog, at stand still-perioden kan imødegå en evt. risiko, og hensynet til at opnå bedre og mere konkurrencedygtige tilbud ved anvendelse af forhandling bør vægte tungest. Dertil kommer at yderligere regulering vil gå imod det overordnede danske ønske om at forenkle og smidiggøre EU's udbudsregler.

22. Mener De, at det ville være hensigtsmæssigt at anvende forenklede procedurer til indkøb af kommercielle varer og tjenesteydelser? Hvis ja, hvilken form for forenkling vil De da foreslå?

Den danske regering finder, at der bør indføres forenklede procedurer til indkøb af kommercielle varer og tjenesteydelser, fx ved at indføre en enkel procedure, hvor blot GPA-aftalens mindstekrav overholdes.

23. Ville De støtte en mere fleksibel proces for tilrettelæggelse og rækkefølge af undersøgelsen af udvælgelses- og tildelingskriterier som led i indkøbsproceduren? Mener De i så fald, at det bør være muligt at undersøge tildelingskriterierne inden udvælgelseskriterierne?

Den danske regering er positiv overfor at give ordregiverne større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af processen. En mulighed for at undersøge tildelingskriterierne inden udvælgelseskriterierne kan medføre administrative lettelser, og dermed medføre øget effektivitet i forbindelse med offentlige indkøb.

24. Mener De, at det i undtagelsestilfælde kan være berettiget at tillade ordregivende myndigheder at tage højde for kriterier, der vedrører tilbudsgiveren selv, i tildelingsfasen? Hvis ja, i hvilke tilfælde, og hvilke yderligere beskyttelsesforanstaltninger ville efter Deres mening være nødvendige for at sikre retfærdighed og objektivitet i beslutningen om tildeling i et sådant system?

Den danske regering mener, at der bør være generel adgang til at tillade ordregivende myndigheder at tage højde for kriterier, der vedrører tilbudsgiveren selv, i tildelingsfasen. Afgørende må være, om kriterierne vedrørende tilbudsgiveren selv er egnede til at vurdere det bedste tilbud, og at kriterierne vedrørende tilbudsgiveren selv ikke anvendes på samme måde i både udvælgelses- og tildelingsfasen.

25. Mener De, at direktivet udtrykkeligt skal tillade, at der tages højde for tidligere erfaring hos en eller flere tilbudsgivere? Hvis ja, hvilke beskyttelsesforanstaltninger er der da behov for at forebygge forskelsbehandling?

Den danske regering er åben over for, at direktivet udtrykkeligt skal tillade, at der tages højde for tidligere negativ erfaring med en eller flere tilbudsgivere på sagligt og gennemsigtigt grundlag.

Det kan i den forbindelse overvejes at indføre en tidsbegrænsning på, hvor længe en ordregivende myndighed kan basere sine beslutninger om udelukkelse på tidligere erfaring.

26. Mener De, at der er behov for særlige regler for forsyningsvirksomhedernes indkøb? Bliver der i de forskellige regler for forsyningsvirk-

somheder og offentlige virksomheder taget tilstrækkeligt højde for forsyningsvirksomhedernes særlige indkøb?

Den danske regering vurderer, at Kommissionen bør analysere evt. fordele og ulemper ved at undtage forsyningsvirksomheder fra udbudsreglerne nærmere, da det vurderes at disse virksomheders profitorientering muligvis kan være tilstrækkelig til at sikre, at deres indkøb vil være bedst til prisen. .

27. Mener De, at reglerne for offentlige indkøb er passende eller omvendt ikke passer til små ordregivende myndigheders behov? Begrund venligst Deres svar.

28. Vil De i så fald støtte regler om en forenklet procedure for relativt små kontrakttildelinger fra lokale og regionale myndigheder? Hvad karakteriserer efter Deres mening sådanne forenkede regler?

Den danske regering mener, at størrelsen af den pågældende kontrakt, og ikke størrelsen på den ordregivende myndighed, skal være afgørende for, hvilke regler der finder anvendelse på en anskaffelse. Der vurderes ikke at være behov for særlige regler for små ordregivende myndigheder.

29. Mener De, at Domstolens retspraksis som redegjort i Kommissionens fortolkningsmeddelelse giver tilstrækkelig juridisk sikkerhed for tildeling af kontrakter under direktivernes tærskelværdier? Eller mener De, at der kan være behov for yderligere vejledning, f.eks. om tilkendegivelser af en eventuel grænseoverskridende interesse eller et andet EU-initiativ? På hvilke punkter ville De skønne dette relevant eller nødvendigt?

Den danske regering finder, at det med fordel kan ekspliciteres, at en kontrakt – uanset kontraktens indhold – for at kunne have nævneværdig grænseoverskridende interesse skal være af en vis størrelse. Kontrakter, der ligger under tærskelværdierne, må antages ikke i nævneværdigt omfang at ville have grænseoverskridende interesse, hvorfor det bør fastsættes, at kontrakter under tærskelværdierne – alternativt under en lavere tærskelværdi – aldrig er underlagt EU-retlig regulering. Der bør dermed ikke skulle gennemføres vurderinger om, hvorvidt der er tale om grænseoverskridende interesse for så vidt angår sådanne mindre kontrakter.

30. Mener De i lyset af ovenstående, at det er en god idé at etablere retsregler på EU-plan vedrørende anvendelsesområdet og kriterierne for samarbejde mellem offentlige organisationer?

Den danske regering finder, at det med fordel kan klargøres, at kontrakter mellem fx statslige myndigheder ikke er omfattet af udbudspligten. Staten inkl. selvejende statslige institutioner må kunne organisere sig frit, således, at det for de opgaver, man har besluttet at disse myndigheder selv skal varetage, ikke bliver afgørende, hvordan myndigheden har valgt at organisere sig (retten til selvorganisering). Det forhold, at fx en statslig

institution og selvejende institutioner, der reelt er offentlige institutioner (fx universiteterne), løser opgaver for andre ministerområder, bør fx ikke indebære en udbudspligt efter EU's procedureregler.

Den danske regering foreslår desuden, at decentrale enheder får bedre muligheder for at blive betragtet som en decentral enhed og undtages fra en centrale enheds udbudspligt, når den decentrale enhed køber ind til deres eget behov.

Herudover foreslår den danske regering en ny model for offentlige indkøb, der skal gøre det muligt at kombinere fordelene ved både dynamiske indkøbssystemer og rammeaftaler. Disse 'dynamiske rammeaftaler' skal give mulighed for at indgå rammeaftaler, der er åbne for deltagelse af alle økonomiske aktører, der indsender et vejledende tilbud med henblik på optagelse i rammeaftalen. Herudover skal det være muligt for de økonomiske operatører til enhver tid at forbedre deres tilbud, forudsat de stadig er i overensstemmelse med udbudsbetingelserne for den dynamiske rammeaftale. En dynamisk rammeaftale vil udelukkende være forenelig med miniudbud.

31. Er De enig i, at konceptet med visse fælles kriterier for fritagne former for samarbejde mellem offentlige organisationer bør udvikles? Hvilke elementer vil efter Deres mening være de vigtigste i et sådant koncept?
32. Eller foretrækker De særlige regler for forskellige former for samarbejde i overensstemmelse med Domstolens retspraksis (f.eks. internt og horisontalt samarbejde)? Hvis ja, forklar da venligst hvorfor, og hvilke regler.

Den danske regering mener, at der kan være hensigtsmæssigt med fælles kriterier for det samarbejde mellem offentlige organisationer, der ikke omfattes af en udbudspligt. Reglerne bør dog være enkle og ens for alle typer af samarbejde mellem offentlige myndigheder. Opgaveløsning mellem statslige myndigheder inkl. selvejende institutioner, som fx universiteterne, bør helt undtages fra udbudspligten.

33. Bør EU's regler ligeledes omfatte overførsel af kompetencer? Begrund venligst Deres svar.

Det er den danske regerings holdning, at en overførsel af kompetencer mellem statslige organisationer er en beslutning om organisering af de enkelte myndigheders ansvar, og dermed ikke omfattet af udbudsreglerne.

34. Støtter De generelt en større koncentration af efterspørgslen/mere fælles indkøb? Hvilke fordele/ulemper kan De se?

Den danske regering finder, at koncentration af efterspørgslen øger konkurrencen og skaber grundlag for mere effektive indkøb. Det skyldes

blandt andet, at koncentration af efterspørgslen giver stordriftsfordele og gør udbuddene interessante for flere leverandører. Derudover reducerer fælles indkøb transaktionsomkostningerne for både ordregiver og leverandørerne. Ved varekøb på internationale markeder giver samlede indkøb stordriftsfordele, øger konkurrencen og reducerer de offentlige udgifter. Det er klart, at fordelene ved fælles indkøb løbende og efter behov skal afvejes og vurderes i forhold til eventuelle negative konsekvenser for den langsigtede konkurrence på det pågældende marked.

35. Findes der efter Deres mening hindringer for en effektiv koncentration af efterspørgslen/fælles indkøb? Mener De, at de instrumenter, som disse direktiver tilvejebringer for koncentration af efterspørgslen (indkøbscentraler, rammekontrakter), fungerer godt og er tilstrækkelige? Hvis ikke, hvordan bør disse instrumenter da ændres? Hvilke andre instrumenter eller bestemmelser er nødvendige efter Deres mening?

Den danske regering finder, at det bør gøres enkelt og mere fleksibelt at købe på rammeaftaler. På en rammeaftale med flere leverandører bør det således være bestillers konkrete behov, der er styrende for, hvilken af aftalens leverandører, der købes hos, ligesom der frit bør kunne vælges mellem gennemførelse af miniudbud eller direkte tildeling på rammekontrakten. Så længe tildeling sker på sagligt grundlag – og så længe vilkårene er kendt for alle (fremgår af det oprindelige udbudsmateriale), vurderes dette at være gennemsigtigt, ligesom der ikke sker forskelsbehandling.

Rammeaftaler bevarer igennem aftalens løbetid alene deres legitimitet, så længe produktsortimentet er tidssvarende. Den danske regering finder således, at der bør være videre adgang til, at ordregivere og leverandører kan justere rammeaftalens sortiment, så længe det anskaffede under ét bevarer sine væsentlige karakteristika og egenskaber.

36. Mener De, at en større koncentration af efterspørgslen/fælles indkøb kan medføre en risiko med hensyn til at begrænse konkurrencen og hindre SMV'ers adgang til offentlige kontrakter? Hvis ja, hvordan kan en eventuel risiko så mindskes?

Den danske regering finder, at udgangspunktet for offentligt indkøb skal være omfattende konkurrenceudsættelse efter princippet bedst og billigst. Særligt ved køb af standardiserede varer på store og internationale markeder vurderes koordinerede indkøb at være et hensigtsmæssigt redskab til at sikre effektive indkøb. Den danske regering finder, at det er nationalt anliggende at tilrettelægge indkøbene på en sådan måde, der i hensigtsmæssigt omfang giver SMV'er m.v. adgang til offentlige kontrakter, herunder eksempelvis gennem understøttelse af konsortiedannelser, brug af underleverandører og ved opdeling af kontrakter mv.

37. Mener De, at fælles offentlige indkøb vil være mere velegnet for bestemte produktområder end andre? Hvis ja, angiv da venligst nogle af disse områder og årsagerne dertil.

Den danske regering finder, at der er bedre muligheder for at gøre fælles indkøb på de områder, hvor behovene hos ordregiver er ensartede, hvor varerne er standardiserede, og hvor markederne er internationale og/eller præget af stor omsætning på private markeder. Eksempler herpå er bl.a. computere, servere, telefoner, datakommunikation, kontorartikler, papir mv.

38. Er der efter Deres mening specifikke problemer i forbindelse med grænseoverskridende fælles indkøb (f.eks. med hensyn til gældende lovgivning og klageprocedurer)? Mener De specifikt, at Deres nationale lovgivning tillader, at en ordregivende myndighed bliver underkastet en klageprocedure i andre medlemsstater?

Den danske regering finder ikke, at der er problemer ved grænseoverskridende fælles indkøb, der nødvendiggør særlige klageprocedurer.

39. Bør direktiverne om offentlige indkøb regulere spørgsmålet om omfattende ændringer af en kontrakt, mens den stadig er i kraft? Hvis ja, hvilken form for præcisering vil De da foreslå?

Et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb er, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres.

Den danske regering finder derfor ikke, at spørgsmålet om omfattende ændringer af en kontrakt, mens den stadig er i kraft, bør reguleres i direktiverne om offentlige indkøb.

40. Hvis der skal tilrettelægges et nyt udbud efter en ændring af en eller flere vigtige betingelser, vil det da være på sin plads at anvende en mere fleksibel procedure? Hvilken procedure kunne det være?

Den danske regering finder, at der kunne anvendes en mere fleksibel procedure i de tilfælde, hvor der ikke sker ændring af den udbudte genstand og de særlige vilkår, der er offentliggjort for kontraktens opfyldelse. En sådan mere fleksibel procedure kunne fx bestå i at gennemføre tilbuds-konkurrencen på ny blandt de tilbudsgivere, der i første omfang blev opfordret til at afgive/afgav tilbud.

Hvis der fx i et begrænset udbud ønskes foretaget ændringer, der alene vedrører udbudsmaterialet, men ikke udbudsbekendtgørelsen, bør der inden for en vis periode kunne gennemføres nyt udbud uden ny forudgående prækvalifikation, da forudsætningerne herfor er uændrede. Alle tilbudsgivere skal dermed have mulighed for at afgive tilbud på de ændrede vilkår.

41. Mener De, at EU-regler om ændringer i forbindelse med kontraktens udførelse ville have en merværdi? Hvis ja, hvad ville merværdien af regler på EU-plan da være? Bør EU's regler især indeholde bestemmelser om de ordregivende myndigheders udtrykkelige forpligtelse eller ret til at ændre leverandør/ophæve kontrakten under visse omstændigheder? Hvis ja, under hvilke omstændigheder? Bør EU endvidere fastlægge specifikke procedurer for, hvordan den nye leverandør skal/kan udvælges?

Et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb er, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres.

Den danske regering finder derfor ikke, at spørgsmålet om ændringer i forbindelse med kontraktens udførelse, bør reguleres i direktiverne om offentlige indkøb

42. Er De enig i, at der i EU's direktiver om offentlige indkøb bør stilles krav om, at medlemsstaternes nationale lovgivning skal give ret til at annullere kontrakter, som er tildelt i strid med lovgivningen om offentlige indkøb?

Den danske regering finder, at der ved det seneste vedtagne kontroldirektiver er indførte passende sanktioner om uden virkning, og heraf følgende krav om at bringe en kontrakt til ophør, der effektivt sikrer muligheden for at genskabe konkurrence efter visse grove overtrædelser af udbudsreglerne.

43. Mener De, at visse aspekter af kontraktens udførelse – og hvilke – bør reguleres på EU-niveau. Begrund venligst Deres svar.

Den danske regering mener, at udbudsreglerne grundlæggende bør være procesregler, der regulerer, hvordan offentlige ordregivere udvælger tilbudsgivere og tildeler kontrakter. Nationale regler om selve udførelsen af de efterfølgende privatretlige aftaler er et nationalt anliggende.

44. Mener De, at ordregivende myndigheder bør have større mulighed for at øve indflydelse på den valgte tilbudsgivers underentreprise? Hvis ja, hvilke instrumenter foreslår De da?

Den danske regering finder ikke behov for, at direktiverne skal give større mulighed for at øve indflydelse på tilbudsgivers underentreprise.

DEL 3: ET MERE TILGÆNGELIGT EUROPÆISK INDKØBSMARKED

45. Mener De, at de gældende direktiver gør det muligt for økonomiske aktører at benytte sig fuldt ud af indkøbsmulighederne i det indre marked? Hvis ikke: Hvilke bestemmelser er efter Deres mening ikke korrekt tilpasset de økonomiske aktørers behov og hvorfor?

Den danske regering mener, at de gældende direktiver gør det muligt for økonomiske aktører at benytte sig fuldt ud af indkøbsmulighederne i det indre marked. Mulighederne for at benytte sig af indkøbsmulighederne i det indre marked kan dog forbedres ved forenkling af regelsættet med henblik på at sænke de administrative byrder forbundet med afholdelsen af udbud og afgivelsen af tilbud/ansøgninger.

46. Mener De, at EU's regler om og politik for offentlige indkøb allerede er tilstrækkeligt SMV-venlige? Eller mener De omvendt, at visse af direktivets regler bør revideres, eller at der bør indføres yderligere foranstaltninger for at fremme SMV'ers deltagelse i offentlige indkøb? Begrund venligst Deres valg.

Den danske regering lægger vægt på, at det bliver gjort nemmere for små og mellemstore virksomheder at deltage i udbud, idet de fx ofte vil skulle gå sammen med andre om at byde på offentlige opgaver. Fra dansk side er det dog vurderingen, at dette mest hensigtsmæssigt gøres gennem nationale tiltag i form af understøttende værktøjer og tilbud specifikt målrettet små og mellemstore virksomheder, fx vejledning om rammerne for at danne konsortier, rådgivningstilbud mv.

I forhold til udbudsreglerne mener den danske regering, at reglerne som fortsat skal give mulighed for, at udbud tilrettelægges, så også SMV'er kan deltage på samme vilkår som andre. Den danske regering lægger vægt på, at udbudsreglerne forenkles og de administrative byrder lettes for *alle* virksomheder. Det vurderes derfor ikke at være hensigtsmæssigt at indføre særlige regler eller foranstaltninger, der favoriserer SMV'er i konkurrencen.

47. Mener De, at visse af de foranstaltninger, som er fastlagt i kodeksen for bedste praksis, bør gøres obligatoriske for ordregivende myndigheder, som f.eks. opdeling i partier (med visse forbehold)?

Den danske regering ønsker ikke at gøre visse af de foranstaltninger, som er fastlagt i kodeksen for bedste praksis, obligatoriske for ordregivende myndigheder. Udbudsdirektiverne bør bevare en høj grad af fleksibilitet, og regelsættet bør forsøges forenklet.

48. Mener De, at reglerne vedrørende valg af tilbudsgiver medfører en uforholdsmæssig stor byrde for SMV'er? Hvis ja, hvordan kan disse regler lempes uden at sætte garantier for gennemsigtighed, ikkeforskelsbehandling og kvalitetsgennemførelse af kontrakter over styr?

Den danske regering mener, at direktivets regler bør forenkles og de administrative byrde lettes for *alle* virksomheder. Den danske regering mener ikke, at der bør indføres særlige regler eller foranstaltninger, for SMV'er i konkurrencen. Reglerne skal i stedet fortsat give mulighed for,

at udbud tilrettelægges, så også SMV'er kan deltage på samme vilkår som andre.

49. Vil De tilslutte Dem en løsning, hvor det kun er udvalgte kandidater/den valgte tilbudsgiver, der skal indsende og verificere dokumentation?

Den danske regering er åben over for en løsning, hvor det kun er udvalgte kandidater eller den valgte tilbudsgiver, der skal indsende og verificere dokumentation. Dette kan lette de administrative byrder for såvel ordregivere som tilbudsgivere.

50. Mener De, at egenerklæringer er en hensigtsmæssig måde at lette den administrative byrde på, hvad angår beviser på udvælgelseskræver, eller er de ikke pålidelige nok til at erstatte attester? Hvor kunne egenerklæringer være nyttige (navnlig i forbindelse med selve virksomheden), og hvor ikke?

Den danske regering er åben over for indførelse af egenerklæringer, som et indledende skridt til oplysning om opfyldelse af udvælgelsesbetingelserne. Når kun den eller de valgte tilbudsgivere anmodes om at sende faktiske støttedokumenter som bevis for opfyldelse af udvælgelsesbetingelserne, kan dette medføre administrative lettelser til gavn for især SMV'er.

51. Er De enig i, at alt for strenge omsætningskrav som dokumentation for økonomisk formåen er problematisk for SMV'er? Bør EU-lovgivningen indeholde en øvre grænse for at sikre proportionalitet i udvælgelseskræverne (f.eks.: den maksimale krævede omsætning må ikke overstige et vist multiplum af kontraktværdien)? Vil De foreslå andre instrumenter for at sikre, at udvælgelseskræverne står i forhold til kontraktens værdi og genstand?

Det er den danske regerings holdning, at EU-lovgiver bør afstå fra at indføre en øvre grænse for udvælgelseskræverne. For det første lægger den danske regering stor vægt på, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres. For det andet kan proportionalitet i udvælgelseskræverne variere alt efter, hvilket marked, der er tale om. Endelig kan en sådan øvre grænse ikke tage højde for udviklingen i et konkret marked.

52. Hvad er fordele og ulemper ved, at medlemsstaterne får mulighed for at tillade eller kræve af deres ordregivende myndigheder, at de forpligter den valgte tilbudsgiver til at give en vis del af hovedkontrakten i underentreprise til tredjeparter?

Den danske regering mener, at markedet skal have fri mulighed for at organisere sig på den mest hensigtsmæssige og omkostningseffektive måde. Det fremmer konkurrencen mellem virksomhederne at være frit stillet og indgå i de konstellationer, der ønskes. Detailregulering af, hvordan entre-

prenører skal udføre det pågældende arbejde risikerer at medføre yderligere omkostninger til det offentlige indkøb.

53. Er De enig i, at offentlige indkøb kan have en betydelig virkning på markedets struktur, og at indkøbere, hvor det er muligt, bør søge at tilpasse deres indkøbsstrategier for at bekæmpe konkurrencebegrænsende strukturer?

Den danske regering er enig i, at offentlige indkøb kan have en virkning på markedets struktur, og at indkøbere, hvor det er muligt, bør søge at tilpasse deres indkøbsstrategier for at bekæmpe konkurrencebegrænsende strukturer.

54. Mener De, at de europæiske regler om og den europæiske politik for offentlige indkøb bør omfatte (valgfrie) instrumenter for at fremme sådanne konkurrencebefordrende indkøbsstrategier? Hvis ja, hvilke instrumenter foreslår De da?

55. Mener De i denne henseende, at der er behov for mere specifikke instrumenter for at tilskynde tilbudsgivere fra andre medlemsstater til at deltage? Hvis ja, beskriv dem venligst.

Den danske regering finder ikke behov for yderligere instrumenter til at fremme konkurrencebefordrende indkøbsstrategier. Medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder har en egen interesse i at understøtte de bedste konkurrencevilkår på de offentlige indkøbsmarkeder, og det bør således være op til den enkelte ordregiver, hvordan en indkøbsstrategi udformes. Udbudsreglerne bør fokusere på forenkling frem for indførelse af flere regler og bør samtidig indeholde den nødvendige fleksibilitet for ordregiverne til at tilpasse deres indkøb til deres behov.

56. Mener De, at den gensidige anerkendelse af attester skal forbedres? Vil De støtte oprettelsen af et prækvalifikationssystem for hele Europa?

Den danske regering støtter oprettelsen af systemer, der samler fælleseuropæiske og standardiserbare krav til indholdet af attester m.v. for virksomhedernes retlige forhold o. lign.

57. Hvordan foreslår de, at spørgsmålet om sprogbarrierer håndteres? Mener De, at ordregivende myndigheder bør forpligtes til at udarbejde udbudsspecifikationer for kontrakter med en høj værdi på et andet sprog eller acceptere tilbud på andre sprog?

Et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb er, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres. Den danske regering kan derfor ikke støtte en forpligtelse til at udarbejde udbudsspecifikationer for kontrakter med en høj værdi på et andet sprog el-

ler acceptere tilbud på andre sprog, da dette vil medføre øget administrative byrder.

Såfremt det på et konkret marked kan øge konkurrencen at tillade tilbud på andre sprog, vil det være den ordregivende myndigheds interesse at tage dette med i sine overvejelser inden udbud iværksættes.

58. Hvilke instrumenter kan regler om offentlige indkøb omfatte for at forebygge forekomsten af dominerende leverandører? Hvordan kan ordregivende myndigheder beskyttes bedre mod dominerende leverandørers magt?

59. Mener De, at der bør indføres stærkere beskyttelsesforanstaltninger mod konkurrencebegrænsende adfærd i udbudsprocedurer i EU's regler om offentlige indkøb? Hvis ja, hvilke nye instrumenter/bestemmelser foreslår De da?

Den danske regering mener, at EU's konkurrenceregler udgør tilstrækkelig beskyttelse mod leverandørers eventuelle misbrug af en dominerende stilling på det konkrete marked.

60. Mener De, at tildelingen af eksklusive rettigheder kan udgøre en risiko for fair konkurrence på indkøbsmarkederne?

61. Hvilke instrumenter vil De i så fald foreslå for at mindske denne risiko/sikre fair konkurrence? Mener De, at EU's indkøbsregler bør gøre det muligt at tildele kontrakter uden indkøbsprocedure på grundlag af eksklusive rettigheder, udelukkende på den betingelse, at den pågældende eksklusive rettighed selv er tildelt i et gennemsigtigt udbud?

Den danske regering har ikke konstateret behov for særlige instrumenter til at afbøde risikoen for unfair konkurrence ved tildelingen af eksklusive rettigheder.

DEL 4: STRATEGISK BRUG AF OFFENTLIGE INDKØB TIL HÅNTERING AF NYE UDFORDRINGER

62. Mener De, at reglerne om tekniske specifikationer i tilstrækkelig grad åbner op for overvejelser vedrørende andre politikmål?

Det er den danske regerings holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst. Den danske regering er positiv over for, at der fortsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed. Den danske regering er åben over for at drøfte eventuelle præciseringer der tydeliggør mulighederne for at inkludere miljø- og sociale krav, så som energieffektivitet og arbejdsvilkår, i de tekniske specifikationer, hvor det er relevant.

Den danske regering finder, at der bør være et klart grundlag i direktiverne, der indebærer, at det er lovligt at stille krav om, at en given anskaffel-

se skal være produceret i overensstemmelse med anerkendte metoder for fx bæredygtighed og fastlægge sådanne krav direkte som en del af de tekniske specifikationer.

Den danske regering mener, at det er hensigtsmæssigt at indføre standardiserede verifikationsordninger. Man bør gå i retning af at anerkende mærkningsordninger og anden standardiseret dokumentation på EU-plan såsom EU-miljømærkningsordningen ”blomsten”, EU’s energimærkningsordning og ”energy star”.

63. Er De enig i, at muligheden for at definere tekniske specifikationer som en angivelse af funktionsdygtighed eller funktionelle krav bedre vil sætte de ordregivende myndigheder i stand til at opfylde deres politiske behov i forhold til at definere dem som strenge tekniske krav? Hvis det er tilfældet, mener De så, at definitionen af funktionsdygtighed eller funktionelle krav skal være obligatorisk under visse omstændigheder?

Den danske regering er enig i, at definitioner af funktionsdygtighed eller funktionelle kriterier i et udbud kan fremme innovation. For at fremme innovation og miljøhensyn bør udbudsdirektivet klart beskrive mulighederne for funktionsudbud, så de ordregivende myndigheder stimuleres til at anvende denne type udbud, hvor ordregiveren klart formulerer, hvilke resultater man vil opnå, mens leverandøren formulerer, hvordan opgaven løses. Hvis udbudsmaterialet udformes, så det retter sig mod at opnå bestemte resultater og løsninger frem for detaljerede specifikationer af, hvordan opgaven skal løses, herunder hvilke vilkår der skal anvendes i forbindelse med opgaveløsningen, giver det mulighed for at løse offentlige opgaver på nye og bedre måder.

Fleksibiliteten indbygget i de eksisterende udbudsdirektiver udgør en styrke, som gør ordregivende myndigheder i stand til at tilrettelægge deres udbud i overensstemmelse med deres konkrete behov. For den danske regering er det derfor centralt, at funktionsudbud er en frivillig mulighed for den ordregivende myndighed, der giver mulighed for at løse offentlige opgaver på nye og bedre måder.

64. Mener De f.eks., at ordregivende myndigheder i tilstrækkelig grad udnytter mulighederne i artikel 23 i direktiv 2004/18/EF vedrørende kriterier om adgangsmuligheder⁸⁰ for handicappede eller design for samtlige brugere? Hvis nej, hvad skal der så gøres:

Den danske regering lægger vægt på, at udbudsreglerne fastholder sin karakter af procesregler, og at der fra EU’s side ikke stilles krav om at udnytte direktivets muligheder.

65. Mener De, at nogle af procedurerne i de gældende direktiver (som f.eks. konkurrencepræget dialog, projektkonkurrencer) er særligt hen-

sigtsmæssige, når der skal tages højde for miljø-, social-, adgangs- og innovationspolitikker?

Udbudsformerne konkurrencepræget dialog og udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse er særligt hensigtsmæssige med hensyn til at fremme miljøhensyn, innovation og social inddragelse. Den danske regering anbefaler derfor, at ordregiverne får videre adgang til at anvende disse procedurer.

66. Hvilke ændringer af procedurerne vil De foreslå i forhold til de gældende direktiver med henblik på at sikre størst muligt hensyntagen til ovennævnte politikmål, samtidig med at princippet om ikke-forskelsbehandling og gennemsigtighed respekteres, så der sikres ensartede vilkår for alle europæiske virksomheder? Kan brugen af innovative informations- og kommunikationsteknologier hjælpe indkøbere med at opfylde Europa 2020 målene?

Udbudsformerne konkurrencepræget dialog og udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse vurderes på relevante områder at være særligt hensigtsmæssige i forhold til både at understøtte omkostningseffektive indkøb og samtidig bidrage til fremme fx innovation og andre politik hensyn. Den danske regering anbefaler derfor, at ordregiverne får videre adgang til at anvende disse procedurer.

67. Kender De til sager, hvor en begrænsning over for lokale eller regionale leverandører kan berettiges af lovlige og objektive årsager, som ikke er baseret på rent økonomiske hensyn?

Den danske regering er ikke umiddelbart bekendt med sådanne sager.

68. Mener De, at politikrelaterede hensyn, som f.eks. miljø-, social- og innovationspolitikker, bedre kunne imødekommes, hvis brugen af udbud efter forhandling efter offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse blev tilladt som standardprocedure? Eller ville risikoen for forskelsbehandling og konkurrencebegrænsning være for stor?

Udbud efter forhandling vil i nogle tilfælde gøre det lettere at imødekomme politikrelaterede hensyn, som fx miljø-, social- og innovationspolitikker. Det gælder særligt på områder, hvor der sker en hurtig udvikling af nye og innovative produkter og løsninger.

Den danske regering mener, at stand still-perioden kan imødegå en evt. risiko, og hensynet til at opnå bedre og mere konkurrencedygtige tilbud ved anvendelse af forhandling bør vægte tungest.

69. Hvilke nyttige eksempler på tekniske kompetencer eller andre udvælgelseskriterier vil De foreslå med henblik på at styrke opnåelsen af mål,

som f.eks. miljøbeskyttelse, fremme af social inddragelse, bedre tilgængelighed for handicappede og styrkelse af innovation?

Den danske regering mener, at det bør overvejes at undersøge muligheden for at indføre en 'egnedhedsvurdering' eller en 'miljøserviceattest', der beskriver leverandørers miljøforhold og sociale forhold over for indkøberne på samme måde som den type attester indkøberne i dag kan kræve omkring de økonomiske forhold.

70. Kriteriet om det økonomisk mest fordelagtige tilbud synes at være mest velegnet til opfyldelse af andre politikmål. Mener De, at det for at tage højde for sådanne politikmål ville være mest hensigtsmæssigt at ændre de eksisterende regler (for visse typer kontrakter/visse specifikke sektorer/under visse omstændigheder):

70.1.1. kun at afskaffe kriteriet om den laveste pris

70.1.2. at begrænse brugen af priskriteriet eller den vægt, de ordregivende myndigheder kan tildele prisen

70.1.3. at indføre en tredje mulighed for tildelingskriterier ud over den laveste pris og det økonomisk mest fordelagtige tilbud? Hvis ja, hvilket alternativt kriterium vil De så foreslå, som kan sikre en mere effektiv opfyldelse af andre politikmål og garantere lige vilkår og fair konkurrence mellem europæiske virksomheder?

Den danske regering er generelt modstandere af at detailregulere om, hvilken vægt de ordregivende myndigheder skal tillægge de enkelte delkriterier i et udbud.

Den danske regering finder, at kriteriet laveste pris skal fastholdes som tildelingsmodel. På en række standardiserede varer er pris det eneste relevante konkurrenceparameter, idet øvrige relevante krav kan opføres som minimumskrav i udbudsgrundlaget.

Den danske regering finder, at det altid må bero på en konkret vurdering, hvor højt prisen vægtes, og at brugen af priskriteriet således ikke skal begrænses.

Den danske regering finder, at tildelingskriteriet økonomisk mest fordelagtige rummer tilstrækkelige muligheder for at inddrage andre end rent økonomisk målbare hensyn ved vurderingen af hvilke(t) tilbud, der er mest fordelagtigt(-e).

71. Mener De, den score, der kan tildeles f.eks. miljømæssige, sociale eller innovative kriterier, under alle omstændigheder skal begrænses til et angivet maksimum, så dette kriterium ikke bliver vigtigere end effektivitets- eller omkostningskriteriet?

Den score der kan tildeles fx miljømæssige, sociale, innovative kriterier, bør ikke begrænses til et angivet maksimum. Den fleksibilitet, der består i det eksisterende udbudsregelsæt, betragter den danske regering som en styrke. Den ordregivende myndighed, der har høje ambitioner på de andre politikmål, skal have mulighed for at vægte miljø, sociale og innovative kriterier så høje, som der er behov for, for at de skal nå deres målsætninger for disse politikområder.

72. Mener De, at muligheden for at lade tildelingsfasen omfatte miljømæssige og sociale kriterier er forstået og anvendes? Mener De, at denne mulighed skal tydeliggøres i direktivet?

Det er den danske regerings opfattelse, at muligheden for at lade tildelingsfasen omfatte miljømæssige og sociale kriterier er forstået og anvendes.

73. Skal det efter Deres mening være obligatorisk at tage hensyn til livscyklusomkostninger ved konstatering af, hvad der er det økonomisk mest fordelagtige tilbud, navnlig i tilfælde af store projekter? Er det i disse tilfælde nødvendigt/passende, at Kommissionens tjenestegrene udvikler en metode til livscyklusbaseret omkostningsberegning?

Det er den danske regerings holdning, at muligheden for at tage hensyn til livscyklusomkostninger bør tydeliggøres, herunder med henblik på, at tydeliggøre muligheden for at inddrage relevante driftsomkostninger (eksempelvis produktets energiforbrug). Det bør dog være op til den enkelte ordregivende myndighed, hvorvidt og hvornår livscyklusomkostninger bør anvendes.

Samtidig må det anerkendes, at der mangler standardiserede metoder til opgørelse af livscyklusomkostninger. Den danske regering støtter derfor, at Kommissionen udvikler en fælles vejledende metode til beregning af disse omkostninger.

74. Bestemmelser om kontraktens udførelse er den mest velegnede fase til at inddrage sociale hensyn vedrørende beskæftigelses- og arbejdsforholdene for de arbejdstagere, der er involveret i gennemførelsen af kontrakten. Er De enig i det? Hvis ikke, bedes De angive den bedste alternative løsning.

Det er i bestemmelserne om kontraktens udførelse, der er de mest oplagte muligheder for at tage sociale hensyn ved udbud.

Der findes dog tilfælde, hvor det vil være enklere og mere operationelt at inddrage sociale hensyn direkte i tekniske specifikationer for et givent produkt.

Samtidig er der i internationale aftaler og anbefalinger en klar og samstemmende opfattelse af, at visse bæredygtige produkter kræver hensynstagen til både produktion, miljø og sociale forhold – og der er udviklet detaljerede kriterier, indikatorer og retningslinjer for sikring heraf.

Der bør derfor være et klart grundlag i direktiverne, der indebærer, at det er lovligt at stille krav om, at en given anskaffelse skal være produceret i overensstemmelse med anerkendte bæredygtighedsmetoder og fastlægge sådanne krav direkte som en del af de tekniske specifikationer.

75. Hvilken form for bestemmelser om kontraktens udførelse ville efter Deres mening være særlig passende, hvad angår hensyn til sociale og miljømæssige forhold samt energieffektivitet?

Hvilke bestemmelser, der er særligt passende, skal umiddelbart afgøres konkret i forhold til den enkelte anskaffelse og den enkelte myndigheds behov.

76. Bør visse generelle bestemmelser om kontraktens udførelse, navnlig bestemmelser vedrørende beskæftigelses- og arbejdsforholdene for de arbejdstagere, der er involveret i gennemførelsen af kontrakten, allerede angives på EU-plan?

Udførelsen af en offentlig kontrakt skal ske i fuld overensstemmelse med nationale, europæiske og internationale regelsæt, der finder anvendelse på det sociale område. Der er dermed ikke behov for på EU-plan at angive generelle bestemmelser om kontraktens udførelse, herunder bestemmelser vedrørende beskæftigelses- og arbejdsforhold.

Revisionen af udbudsdirektiverne bør fokusere på forenkling af reglerne, og den danske regering finder, at udbudsdirektiverne bør indeholde færre regler frem for flere.

77. Mener De, at den gældende ramme for offentlige indkøb i EU skal tilade, at specifikke løsninger omhandler undersøgelsen af kravene i hele forsyningskæden? Hvis ja, hvilke løsninger vil De så foreslå i den forbindelse?

Det er den danske regerings holdning, at der er risiko for store administrative byrder for tilbudsgiverne/ansøgerne, såfremt krav til dokumentation for, at miljømæssige eller sociale krav er opfyldt, kan stilles til hele forsyningskæden

78. Hvad er den bedste måde, hvorpå ordregivende myndigheder kan hjælpes med at verificere kravene? Vil udviklingen af "standardiserede" overensstemmelsesvurderinger og dokumentation samt mærkning lette deres arbejde? Hvis denne fremgangsmåde vedtages, hvad kan der så gøres for at minimere den administrative byrde?

Det er den danske regerings holdning, at man bør gå mere i retning af at anerkende mærkningsordninger og anden standardiseret dokumentation på EU-plan. En mulighed kunne eksempelvis på miljøområdet være en ny gennemgang af miljømærket ”blomsten” for en vurdering af, om mærket kan opgraderes til en ”standard”, evt. ved at foretage præciseringer omkring selve kontraktgenstanden og kravene i mærkerne.

En liste over anbefalede standarder der godtages, som dokumentation for styring af produktets og varekædens miljøforhold vil være et brugbart instrument for indkøbere, og vil lette de administrative byrder for både tilbudsgivere og ordregivende myndigheder.

Endvidere kan det overvejes at indføre en miljøattest, hvorved kandidater og tilbudsgivere kan fungere som dokumentation for forhold omkring miljø, bæredygtighed og sociale forhold. Dette ville modsvare den serviceattest, som indkøbere i dag kræver omkring en tilbudsgivers ”personlige forhold”, jf. direktivets artikel 45.

79. Nogle interessenter foreslår at slække eller endda helt fjerne betingelsen om, at ordregivende myndigheders krav skal være knyttet til kontraktens genstand (der kan f.eks. stilles krav om, at tilbudsgiverne har indført en ligestillingspolitik eller ansætter en bestemt procentdel af bestemte kategorier af mennesker, som f.eks. jobsøgende, handicappede osv.). Er De enig i dette forslag? Hvilke fordele eller ulemper ville der efter Deres mening være ved at fjerne eller slække tilknytningen til kontraktens genstand?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

80. Hvis tilknytningen til kontraktens genstand skal slækkes, hvilke korrigerende foranstaltninger skal der evt. indføres med henblik på at mindske risiciene for forskelsbehandling og betydelig begrænsning af konkurrencen?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

81. Mener De, at små og mellemstore virksomheder kan have problemer med at overholde de forskellige krav? Hvis ja, hvordan skal disse problemer så løses efter Deres mening?

Det er de danske regerings holdning, at udbudsreglerne bør bevare deres karakter af procesregler, og det bør derfor fortsat være op til den ordregivende myndighed at fastsætte de konkrete krav under inddragelse af proportionalitetsprincippet.

82. Hvis De mener, at tilknytningen til kontraktens genstand skal fjernes/slækkes, i hvilke faser i indkøbsprocessen skal det så ske?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

82.1. Bør kravet om, at specifikationer vedrørende proces- og produktionsmetoder skal være knyttet til produktets karakteristika ved definitionen af tekniske specifikationer, lempes, så det bliver muligt at medtage elementer, der ikke afspejles i produktets karakteristika (ved indkøb af kaffe kan det f.eks. være krav om, at leverandøren betaler producenterne en præmie, der investeres i aktiviteter, der bidrager til den socialøkonomiske udvikling i lokalsamfundet)?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om at specifikationer vedrørende proces- og produktionsmetoder skal være knyttet til produktets karakteristika ved definitionen af tekniske specifikationer. Krav, der ikke afspejles i produktets karakteristika (fx krav om at en kaffeleverandør betaler producenterne en præmie, der investeres i aktiviteter, der bidrager til den socialøkonomiske udvikling i lokalsamfundet), kan ikke retfærdiggøres ud fra princippet om bedst og billigst. Den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

82.2. Mener De, at EU's regler for offentlige indkøb skal tillade, at de ordregivende myndigheder anvender udvælgelseskriterier baseret på virksomhedsmæssige karakteristika, der ikke er knyttet til kontraktens genstand (f.eks. krav om, at tilbudsgiverne har indført en ligestillingspolitik eller ansætter en bestemt procentdel af bestemte kategorier af mennesker, som f.eks. jobsøgende, handicappede osv.)?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

82.3. Mener De, at tilknytningen til kontraktens genstand skal fjernes/slækkes i tildelingsfasen med henblik på at inddrage andre politiske hensyn (f.eks. ekstra point til tilbudsgivere, der ansætter jobsøgende eller handicappede)?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der forsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

82.3.1. Andre tildelingskriterier end den laveste pris/det økonomisk mest fordelagtige tilbud eller kriterier, der ikke er knyttet til kontraktens genstand, kan skabe yderligere forskel mellem anvendelsen af EU's regler for offentlige indkøb og EU's statsstøttere regler, så kontrakter, der tildeles på grundlag af andre kriterier end økonomiske kriterier, kan resultere i tildelingen af statsstøtte, som kan være problematisk i henhold til EU's statsstøttere regler. Er De enig i dette? Hvis ja, hvordan skal dette problem så løses?

Det er centralt, at tildeling efter konkurrenceudsættelse fortsat sker på objektive og gennemsigtige vilkår, så den bedst egnede og mest omkostningseffektive virksomhed vinder offentlige kontrakter.

82.4. Mener De, at EU's regler for offentlige indkøb skal tillade de ordregivende myndigheder at pålægge bestemmelser om kontraktens udførelse, som ikke er direkte knyttet til leveringen af de pågældende varer eller tjenesteydelser (f.eks. krav om, at ordregiveren tilbyder børnepasningsfaciliteter til de ansatte, eller at de tildeler en vis del af betalingen til sociale projekter)?

Det er den danske regerings overordnede holdning, at offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt. Den danske regering er positiv over for, at der fortsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljø og social ansvarlighed.

Den danske regering støtter en generel fastholdelse af kravet om kontraktens genstand, idet den danske regering dog er åben over for at se på potentielle fordele og ulemper ved en evt. slækkelse af kravet på specifikke områder. Den danske regering opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge potentielle fordele og ulemper nærmere under iagttagelse af, at der i givet fald fortsat alene vil skulle være tale om procesregler frem for krav.

83. Mener De, at krav på EU-plan med hensyn til, hvad der skal indkøbes, er en god metode til at opnå andre politikmål? Hvilke primære fordele og ulemper er der ved en sådan tilgang? For hvilke specifikke produktområder, tjenesteydelser eller specifikke politikker kan krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, være nyttige? Begrund venligst Deres valg. Nævn nogle eksempler på medlemsstaters indkøbspraksis, der vil kunne genbruges på EU-niveau.

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

84. Mener De, at yderligere krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, på EU-plan skal integreres i politikspecifik lovgivning (miljømæssig, energirelateret, social osv.) eller i stedet skal indføres via EU's generelle regler for offentlige indkøb?

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

85. Mener De, at krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, skal indføres på nationalt plan? Mener De, at sådanne nationale krav kan resultere i en potentiel fragmentering af det indre marked? Hvis ja, hvordan kan denne risiko så bedst begrænses?

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

Det er ligeledes den danske regerings holdning, at eventuelle nationale krav alene er et nationalt anliggende, såfremt disse ikke strider mod fællesskabsretten.

86. Mener De, at krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, skal omhandle krav til de ordregivende myndigheder vedrørende optagelsesniveauet (f.eks. for grønne offentlige indkøb), karakteristika for de varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsprojekter, de bør indkøbe, eller særlige krav, som der skal tages højde for som et af elementerne i tilbuddet?

86.1. Hvilke manøvrer muligheder skal de ordregivende myndigheder have, når de træffer indkøbsbeslutninger?

86.2. Bør obligatoriske krav kun omfatte minimumsniveauet, så de enkelte ordregivende myndigheder kan fastlægge mere ambitiøse krav?

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal

ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

87. Hvilket instrument kan efter Deres mening bedst tage højde for den teknologiske udvikling, hvad angår den mest avancerede teknologi (f.eks. uddelegering af opgaven med at overvåge, hvilken teknologi der er blevet udviklet til den mest avancerede fase, eller krav til de ordregivende myndigheder om, at anvendelsen af den mest avancerede teknologi skal være et af tildelingskriterierne, osv.)?

Den danske regering finder, at funktionsudbud er et velegnet instrument, til at tage højde for den teknologiske udvikling og den mest avancerede teknologi. Dette indebærer, at de ordregivende myndigheder anvender muligheden for at beskrive anskaffelsens tekniske specifikationer som en angivelse af funktionsdygtighed eller de funktionelle krav til anskaffelsen. På denne måde binder den ordregivende myndighed sig ikke fast på en bestemt løsning, men åbner op for innovative løsninger til det konkrete problem eller behov.

For at fremme innovation og miljøhensyn bør udbudsdirektivet klart beskrive mulighederne for funktionsudbud, så de ordregivende myndigheder stimuleres til at anvende denne type udbud.

Fleksibiliteten indbygget i de eksisterende udbudsdirektiver udgør en styrke, som gør ordregivende myndigheder i stand til at tilrettelægge deres udbud i overensstemmelse med deres konkrete behov. For den danske regering er det derfor centralt, at funktionsudbud er en frivillig mulighed for den ordregivende myndighed, der giver mulighed for at løse offentlige opgaver på nye og bedre måder.

88. Indførelsen af obligatoriske kriterier eller obligatoriske mål med hensyn til, hvad der skal indkøbes, må ikke resultere i elimineringen af konkurrence på indkøbsmarkederne. Hvordan kan der tages hensyn til målet om ikke at eliminere konkurrencen ved fastlæggelsen af disse kriterier eller mål?

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

89. Mener De, at den administrative byrde vil blive øget, hvis der indføres krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, navnlig for små virksomheder? Hvis ja, hvordan kan denne risiko så mindskes? Hvilke gennemførelsesforanstaltninger og/eller hvilken vejledning skal ledsage sådanne krav?

Det er den danske regerings klare holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

90. Hvis De ikke er tilhænger af krav med hensyn til, hvad der skal indkøbes, er der så andre instrumenter (f.eks. anbefalinger eller andre incitament), som kan være passende?

Den danske regering finder, at procedurerne udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse og konkurrencepræget dialog i nogle tilfælde vil gøre det lettere at imødekomme politikrelaterede hensyn, som fx miljø-, social- og innovationspolitikker. Det gælder særligt på områder, hvor der sker en hurtig udvikling af nye og innovative produkter og løsninger. Derfor anbefales det fra dansk side, at ordregiverne får videre adgang til at anvende disse procedurer.

Den danske regering mener, at stand still-perioden kan imødegå en evt. risiko, og hensynet til at opnå bedre og mere konkurrencedygtige tilbud ved anvendelse af forhandling bør vægte tungest.

Den danske regering finder endvidere funktionsudbud kan fremme innovation. For at fremme innovation og miljøhensyn bør udbudsdirektivet klart beskrive mulighederne for funktionsudbud, så de ordregivende myndigheder stimuleres til at anvende denne type udbud.

91. Mener De, at der er behov for at fremme og stimulere innovation yderligere gennem offentlige indkøb? Hvilke incitament/foranstaltninger ville støtte og fremskynde offentlige myndigheders inddragelse af innovation?

Den danske regering er positiv over for, at der fortsat skal være mulighed for at fremme og stimulere innovation. Der vurderes på dette område ønskeligt med mere klare og smidige regler.

Den danske regering finder, at procedurerne udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse og konkurrencepræget dialog i nogle tilfælde vil gøre det lettere at imødekomme innovative hensyn. Derfor anbefales det fra dansk side, at ordregiverne får videre adgang til at anvende proceduren disse procedurer.

Den danske regering mener, at stand still-perioden kan imødegå en evt. risiko, og hensynet til at opnå bedre og mere konkurrencedygtige tilbud ved anvendelse af forhandling bør vægte tungest.

Den danske regering finder endvidere, at funktionsudbud både kan fremme omkostningseffektive indkøb og samtidig fremme innovation. For at fremme innovation og miljøhensyn bør udbudsdirektivet klart beskrive mulighederne for funktionsudbud, så de ordregivende myndigheder stimuleres til at anvende denne type udbud.

92. Mener De, at konkurrencepræget dialog i tilstrækkelig grad beskytter intellektuelle ejendomsrettigheder og innovative løsninger, så det sikres, at tilbudsgiverne ikke fratages fordelene ved deres innovative idéer?

Den danske regering mener, at det bør overvejes, om reglerne i tilstrækkelig grad belønner de innovative ideer i konkurrencepræget dialog, ligesom det bør overvejes om der kan ske administrative lettelser, når proceduren anvendes.

93. Mener De, at andre procedurer bedre kunne opfylde kravet om styrket innovation gennem beskyttelse af originale løsninger? Hvis ja, hvilken form for procedurer ville så være mest velegnet?

Den danske regering mener, at udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse kan være særligt hensigtsmæssige i forhold til at fremme innovation. Det bør derfor gøres lettere for den ordregivende myndighed at benytte disse udbudsformer.

94. Kan prækommercielle indkøb, hvor de ordregivende myndigheder indkøber forsknings- og udviklingstjenesteydelser til udvikling af produkter, der endnu ikke findes på markedet, bruges som tilgang til at stimulere innovation? Er der behov for yderligere deling af bedste praksis og/eller benchmarking af praksisser for indkøb af F&U på tværs af medlemsstater med henblik på at fremme bredere anvendelse af prækommercielle indkøb? Kan der være andre måder, der ikke udtrykkeligt er omfattet af de eksisterende lovrammer, hvorpå ordregivende myndigheder kan anmode om udvikling af produkter eller tjenesteydelser, der endnu ikke er tilgængelige på markedet? Kan De se nogen specifikke måder, hvorpå ordregivende myndigheder kan tilskynde SMV'er og nystartede virksomheder til at deltage i prækommercielle indkøb?

Det er den danske regerings holdning, at det er et nationalt anliggende, hvorvidt og hvor meget de enkelte medlemsstater ønsker at investere i forskning og udvikling, herunder prækommerciel indkøb.

95. Er der behov for andre foranstaltninger med henblik på at fremme små og mellemstore virksomheders innovationskapacitet? Hvis ja, hvilke konkrete foranstaltninger vil De så foreslå?

Det er den danske regerings holdning, at offentlige indkøb ikke bør efterspørge innovation i sig selv, men udelukkende omkostningseffektive og innovative løsninger på de konkrete problemer, som en ordregivende

myndighed står overfor. Dette kan bl.a. fremmes ved brugen af konkurrencepræget dialog, udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse samt anvendelse af funktionsudbud. Den danske regering finder umiddelbart ikke behov for andre foranstaltninger med henblik på at fremme små og mellemstore virksomheders innovationskapacitet.

96. Hvilke former for præstationsforanstaltninger vil De foreslå med henblik på at overvåge udviklingen og virkningen af innovative offentlige indkøb? Hvilke oplysninger ville være nødvendige med henblik på disse præstationsforanstaltninger, og hvordan kan de indsamles, uden at de ordregivende myndigheder/økonomiske operatører bliver pålagt en ekstra byrde?

Det er den danske regerings holdning, at offentlige indkøb ikke bør efterspørge innovation i sig selv, men udelukkende omkostningseffektive og innovative løsninger på de konkrete problemer, som en ordregivende myndighed står overfor. Dette kan bl.a. fremmes ved brugen af konkurrencepræget dialog, udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse samt anvendelse af funktionsudbud. Den danske regering ser derfor ikke behov for præstationsforanstaltninger med henblik på at overvåge udviklingen og virkningen af innovative offentlige indkøb

97. Mener De, at der i højere grad skal tages hensyn til de særlige forhold i forbindelse med sociale tjenesteydelser i EU's regler om offentlige indkøb? Hvis ja, hvordan skal dette så ske?

Den danske regering mener, at der skal tages særlige hensyn til de særlige forhold i forbindelse med sociale tjenesteydelser i EU's regler om offentlige indkøb. Det eksisterende regelsæt vurderes dog at tage passende højde for sociale tjenesteydelsers særlige omstændigheder ved at disse ikke er omfattet af direktivets detaljerede procedureregler.

97.1. Mener De, at visse aspekter vedrørende indkøb af sociale tjenesteydelser i højere grad bør reguleres på EU-plan med det formål at forbedre kvaliteten af disse tjenesteydelser yderligere? Overvej navnlig følgende:
97.1.1. Bør direktiverne forbyde kriteriet om laveste pris for tildeling af kontrakter/begrænse anvendelsen af priskriteriet/begrænse den vægt, som ordregivende myndigheder kan tillægge prisen/indføre en tredje mulighed for tildelingskriterier ud over laveste pris og økonomisk mest fordelagtige tilbud?

Revisionen af udbudsdirektiverne bør fokusere på forenkling af reglerne, og den danske regering ønsker generelt, at der indføres færre regler frem for flere. Endvidere mener den danske regering, at de gældende regler indebærer den nødvendige fleksibilitet, der gør ordregivende myndigheder i stand til at tilrettelægge dets udbud i overensstemmelse med det konkrete behov og til at varetage de hensyn, som sociale tjenesteydelser fordrer.

97.1.2. Bør direktiverne tillade, at kontrakter vedrørende sociale tjenesteydelser reserveres til almennyttige organisationer/bør sådanne organisationer nyde andre privilegier i forbindelse med tildelingen af sociale tjenesteydelseskontrakter?

Den danske regering finder, at der ikke er behov for, at kontrakter vedrørende sociale tjenesteydelser reserveres til almennyttige organisationer eller at sådanne organisationer bør nyde andre privilegier i forbindelse med tildelingen af sociale tjenesteydelseskontrakter. Til trods for sociale tjenesteydelsers særlige karakteristika, er det stadig væsentligt, at muligheden for at udsætte sådanne tjenesteydelser for konkurrenceudsættelse. Direktivernes muligheder for ordregivere at inddrage andet end pris er rigeligt til at sikre kvaliteten, der er så vigtig i denne type tjenesteydelser.

97.1.3. En lempelse af tildelingskriterierne eller forbeholdelse af kontrakter til visse typer organisationer vil kunne hæmme indkøbsprocedurenes evne til at sikre, at disse tjenesteydelser indkøbes "til de laveste omkostninger for samfundet" og kan således udgøre en risiko for, at de respektive kontrakter omfatter statsstøtte. Er De enig i disse indvendinger?

Den danske regering er enig i disse indvendinger.

97.2. Mener De, at andre aspekter af indkøb af sociale tjenesteydelser skal reguleres mindre (f.eks. gennem højere grænser og de minimis-regler for sådanne tjenesteydelser)? Hvad er begrundelsen for en sådan særbehandling af sociale tjenesteydelser?

Den danske regering mener, at det nuværende regelsæt vedrørende sociale tjenesteydelser er passende.

DEL 5: SIKRING AF SUNDE PROCEDURER

98. Vil De støtte indførelsen af en EU-definition af interessekonflikter i forbindelse med offentlige indkøb? Hvilke aktiviteter/situationer, som indeholder en potentiel risiko, bør omfattes (personlige forhold, forretningsinteresser, såsom aktiebeholdninger, uforenelighed med eksterne aktiviteter mv.)?

99. Mener De, at der er behov for beskyttelsesforanstaltninger for at forebygge, identificere og løse situationer med interessekonflikter effektivt på EU-plan? Hvis ja, hvilken type beskyttelsesforanstaltninger vil De mene er hensigtsmæssig?

Den danske regering støtter ikke indførelsen af en EU-definition af interessekonflikter i forbindelse med offentlige indkøb. Revisionen af udbudsdirektiverne bør fokusere på forenkling af reglerne, og den danske regering ønsker generelt, at der bliver færre regler frem for flere. Beskyttelsesforanstaltninger for at forebygge, identificere og løse situationer

med interessekonflikter effektivt bør således overlades til de enkelte medlemsstater.

100. Er De enig i, at indkøbsmarkederne har en risiko for korrupsion og favorisering? Mener De, at der er behov for EU-foranstaltninger på dette område, eller bør det være op til de enkelte medlemsstater?

I forbindelse med indkøb kan der være risiko for korrupsion og favorisering. Af hensyn til ønsket om forenkling af udbudsreglerne, mener den danske regering, at regulering til at modvirke denne risiko bør overlades til de enkelte medlemsstater. Revisionen af udbudsdirektiverne bør fokusere på forenkling af reglerne, og den danske regering ønsker generelt, at der bliver færre regler frem for flere.

101. Hvad er efter Deres mening den største risiko for integriteten på de enkelte stadier af den offentlige indkøbsproces (definition af kontraktens genstand, udarbejdelse af udbuddet, udvælgelsesstadiet, tildelingsstadiet, kontraktens udførelse)?

Den danske regering kan ikke identificere nogen større risiko på et stadie af den offentlige indkøbsproces frem for et andet. Det er den danske regerings opfattelse, at det eksisterende regelsæt er kompliceret og administrativt byrdefuldt, så helt almindelig indkøb kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Der bør generelt være færre og mindre tunge administrative regler. Dette kan være med til at fremme konkurrenceudsættelsen i hele EU.

102. Hvilke af de identificerede risici bør efter Deres mening håndteres ved at indføre mere specifikke/supplerende regler i EU's direktiver om offentlige indkøb og hvordan (hvilke regler/ beskyttelsesforanstaltninger)?

103. Hvilke supplerende instrumenter kan indarbejdes i direktiverne for at tackle organiseret kriminalitet i forbindelse med offentlige indkøb? Vil De f.eks. støtte indførelse af forudgående kontrol ved underentrepriser?

Det eksisterende regelsæt kompliceret og administrativt byrdefuldt, så helt almindelig indkøb kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Der bør generelt være færre og mindre tunge administrative regler. Dette kan være med til at fremme konkurrenceudsættelsen i hele EU.

104. Mener De, at artikel 45 i direktiv 2004/18/EF vedrørende udelukkelse af tilbudsgivere er et nyttigt instrument, hvad angår sanktionering af usund forretningspraksis? Hvilke forbedringer foreslår De til denne mekanisme og/eller alternative mekanismer?

Det er den danske regering holdning, at der i forbindelse med indkøb kan være risiko for korrupsion og anden usund forretningspraksis. Af hensyn til ønsket om forenkling af udbudsreglerne, mener den danske regering, at

regulering til modvirkning af denne risiko bør overlades til de enkelte medlemsstater, og artikel 45 ophæves.

Såfremt bestemmelsen opretholdes, bør reglerne klargøres. For det første er det uklart, hvor længe en tilbudsgiver eller ansøger skal udelukkes, som følge af en dom for en af overtrædelserne i artikel 45.

For det andet er der tvivl om, hvorvidt også en tilbudsgiver/ansøgers daterselskab skal udelukkes, hvis denne har modtaget en dom for en af overtrædelserne.

105. Hvordan kan samarbejdet blandt ordregivende myndigheder med hensyn til at tilvejebringe personlige oplysninger om kandidater og tilbudsgivere styrkes?

Den danske regering mener, at tilvejebringelse af personlige oplysninger om kandidater og tilbudsgivere er et nationalt anliggende, der ikke skal reguleres i forbindelse med udbudsdirektivet. Der bør generelt være færre og mindre tunge administrative regler.

106. Mener De, at spørgsmålet om "selvrensende foranstaltninger" udtrykkeligt bør indgå i artikel 45, eller bør det kun reguleres på nationalt plan?

Det er den danske regering holdning, at der i forbindelse med indkøb kan være risiko for korrupsion og anden usund forretningspraksis. Af hensyn til ønsket om forenkling af udbudsreglerne, mener den danske regering, at regulering til modvirkning af denne risiko bør overlades til de enkelte medlemsstater, og at artikel 45 ophæves.

Den danske regering mener dog samtidig, at det kan være en fordel at have en fælles vejledende standard for krav til "selvrensende foranstaltninger".

107. Er en begrundet beslutning om at afvise et tilbud eller en ansøgning en passende sanktion med hensyn til at sikre en bedre overholdelse af princippet om ligebehandling?

Den danske regering mener, at en begrundet beslutning om at afvise et tilbud eller en ansøgning er en passende sanktion med hensyn til at sikre en bedre overholdelse af princippet om ligebehandling.

108. Mener De, at der i lyset af Lissabontraktaten under visse omstændigheder bør udformes minimumsstandarder for strafferetlige sanktioner på EU-niveau, f.eks. i tilfælde af korrupsion eller uanmeldte interessekonflikter?

Det er den danske regering holdning, at der i forbindelse med indkøb kan være risiko for korrupsion og anden usund forretningspraksis. Af hensyn til ønsket om forenkling af udbudsreglerne, mener den danske regering, at regulering til modvirkning af denne risiko bør overlades til de enkelte medlemsstater.

109. Bør der på EU-plan være særlige regler vedrørende spørgsmålet om visse tilbudsgiveres fordele som følge af tidligere tilknytning til udformningen af genstanden for udbudsprojektet? Hvilke beskyttelsesforanstaltninger foreslår De?

110. Mener De, at problemet med mulige fordele for siddende tilbudsgivere skal behandles på EU-plan, og hvis ja, hvordan?

Det er den danske regerings opfattelse, at det eksisterende regelsæt er kompliceret og administrativt byrdefuldt, så helt almindelig indkøb kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Der bør generelt være færre regler. Dette kan være med til at fremme konkurrenceudsættelsen i hele EU.

DEL 6: TREDJELANDESLEVERANDØRERS ADGANG TIL EU's MARKED

111. Hvad er Deres erfaring med og/eller Deres holdning til mekanismerne i artikel 58 og 59 i direktiv 2004/17/EF?

111.1. Bør disse bestemmelser forbedres yderligere? Hvis ja, hvordan? Kan det være hensigtsmæssigt at udvide anvendelsesområdet for disse bestemmelser, så de omfatter mere end forsyningsvirksomhedernes indkøb?

112. Hvilke andre mekanismer vil De foreslå for at opnå bedre symmetri i adgangen til markederne for offentlige indkøb?

Den danske regering er ikke bekendt med, at Danmarks ordregivende myndigheder tager artikel 58 og 59 i direktiv 2004/17/EF i anvendelse.

Den danske regering er som udgangspunkt imod mekanismer, der har til formål at begrænse adgangen for virksomheder fra udvalgte tredjelande i forhold til offentlige udbud i EU. Det er derfor vigtigt, at EU fortsat fastholder åbenheden på markedet for offentlige udbud, da det vil styrke konkurrencen og dermed bidrage til at sikre, at offentlige indkøb foretages bedst og billigst muligt. Adgangen til markederne for offentlige indkøb bør derfor først og fremmest håndteres i GPA-aftalen snarere end gennem regler i udbudsdirektiverne eller anden EU-regulering.

113. Er der andre spørgsmål, som De mener, bør behandles i en fremtidig reform af EU's direktiver om offentlige indkøb? Hvilke spørgsmål er det, hvilke problemer skal efter Deres mening behandles, og hvordan kan en mulig løsning på disse problemer se ud?

Det er den danske regerings opfattelse, at det eksisterende regelsæt er kompliceret og administrativt byrdefuldt, så helt almindelig indkøb kræver mange ressourcer og stor juridisk ekspertise. Der bør generelt være færre regler. Dette kan være med til at fremme konkurrenceudsættelsen i hele EU.

114. Opstil de forskellige spørgsmål i denne grønbog efter deres betydning samt andre spørgsmål, som de mener, er vigtige. Hvis De skulle vælge tre prioriterede spørgsmål, som skal behandles først, hvilke ville De da vælge? Begrund venligst Deres valg.

I.

Spørgsmål 14: Mener De, at det nuværende detaljeringsniveau i EU's regler om offentlige indkøb er hensigtsmæssigt? Hvis ikke, er reglerne da for detaljerede, eller ikke tilstrækkeligt detaljerede?

Den danske regering mener, at forenkling og smidiggørelse af udbudsprocessen udgør et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb. Den danske regering foreslår, at dette både indebærer ophævelse af visse bestemmelser i udbudsdirektivet og at eksisterende bestemmelser forsøges forenklet.

II.

Spørgsmål 19: Ville De støtte flere forhandlinger i offentlige indkøbsprocedurer og/eller en generalisering af anvendelsen af udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse?

Den danske regering anbefaler generelt videre mulighed for dialog mellem ordregivere og leverandører. Der bør gives større mulighed for at gennemføre dialog mellem den ordregivende myndighed og ansøgere/tilbudsgivere om indholdet af deres ansøgninger/tilbud. Dette vil føre til større kvalitet i de modtagne tilbud og billigere offentlige indkøb i almindelighed.

I forlængelse heraf anbefales det fra dansk side, at ordregiverne får videre adgang til at anvende procedurerne ”udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse” og ”konkurrencepræget dialog”. Det vil understøtte, at ordregivende myndigheder får større mulighed for at drøfte deres behov og dermed bedre kan indkøbe de rette varer og tjenesteydelser bedst og billigst muligt. En mulighed for at lette adgangen til ”udbud efter forhandling” er at indføre samme valgfrihed for brug af proceduren for ordregivere i udbudsdirektivet, som kendes fra forsyningsvirksomhedsdirektivet.

III.

Spørgsmål 15: Mener De, at procedurerne i de gældende direktiver giver de ordregivende myndigheder mulighed for at skabe det bedst mulige indkøbsresultat?

Den danske regering finder, at reglerne om rammeaftaler klargøres og gøres mere fleksible, fx ved at tillade at der frit kan vælges mellem direkte tildeling og miniudbud i en rammeaftale.

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen